

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК

для здобувачів вищої освіти зі спеціальності

023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

освітній рівень перший (бакалаврський)

освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

Київ – 2023

Розробники: Стрельцова Світлана Вікторівна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка; Зайцева Вероніка Іванівна, доцент кафедри декоративного мистецтва і реставрації Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка;

Викладачі: Стрельцова Світлана Вікторівна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва; Зайцева Вероніка Іванівна, доцент кафедри декоративного мистецтва і реставрації; Буйгашева Алла Борисівна, професор кафедри декоративного мистецтва і реставрації.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 9 від «18» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва Ольга ШКОЛЬНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

« ___ » _____ 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» Ольга КОНОВАЛОВА

Робочу програму перевірено
« ___ » _____ 2023 р.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи Алла ТАРАННИК
Пролонговано:

На 20 ___ /20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ___ » ___ 20___ р., протокол № ___

На 20 ___ /20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ___ » ___ 20___ р., протокол № ___

На 20 ___ /20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ___ » ___ 20___ р., протокол № ___

На 20 ___ /20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ___ » ___ 20___ р., протокол № ___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисципліни	Обов'язкова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	20/600			
Курс	3		-	
Семестр	5	6	-	-
Кількість змістовних модулів з розподілом:	1	1	-	-
Обсяг кредитів	2	2	-	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	60	-	-
Аудиторні	40	40	-	-
Модульний контроль	4	4	-	-
Семестровий контроль	-	-	-	-
Самостійна робота	16	16	-	-
Форма семестрового контролю	залік	-	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Академічний рисунок» є:

- відображення видимої (об'єктивної) реальності.
- засвоєння теоретичних та практичних знань з рисунка.
- вільне володіння технічними навичками, зображення портретів, передавати пропорції, схожість, характер натури.
- самоаналізу в навчальному процесі.
- розвиток образотворчого мислення, що є необхідним для творчої діяльності в усіх видах образотворчого мистецтва.

Знання з «Академічного рисунка» закріплюються в процесі виконання практичних робіт.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Академічний рисунок»

є :

- ознайомити Здобувачів з матеріалами та техніками академічного рисунка
- навчити Здобувачів користуватися основним інструментарієм та способами створення академічного рисунка – лінією, штрихом, тінню;
- навчити Здобувачів грамотно розташовувати предмети в площині аркуша;
- навчити Здобувачів передавати об'єм предмета засобами рисунка, володіти штрихом та опанувати його законами;
- навчити закону побудови форми на зображувальній площині;
- сформуванню у Здобувачів творче ставлення до натури та її інтерпретації в умовах різних художніх задач, що виконуються в різних матеріалах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво» формуються загальні та спеціальні компетентності:

- ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
- ЗК 13. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища
- СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей
- СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача
- СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Знання:

- основні методи, техніки та матеріали рисунка, технології їх використання, зображувально-виразних можливостей засобів рисунка в розв'язанні образних задач;
- принципи композиції в рисунку;
- принципи роботи з об'ємом, фактурою матеріалу, тіннями і штрихом;
- пропорції, анатомія, конструктивна побудова та їх значення в рисунку;
- закономірності побудови форми на зображувальній поверхні;
- різні методи побудови постаті людини в рисунку.

Практичні навички й вміння:

- побудувати та намалювати в техніках академічного рисунку портрет людини, півпостать;
- виконати побудову та рисунок, швидко вловлювати характерні пропорції натури в основних техніках у різних композиційних;
- організувати простір засобами рисунка – лінією, світлотінню, тоном, шляхом передачі взаємозв'язку предметів;
- організувати простір з врахуванням співвідношення площини й об'єму, світлого й темного, ритму й руху, рівноваги мас тощо;
- створити роботу в техніках академічного рисунка (олівець, а також туш, вугілля, сангіна, соус).
- Вміти аналізувати внутрішню структуру (пластичну анатомію) натури, та академічно передавати це на папір засобами об'ємно просторової лінії та світлотіні;
- виконанні практичних завдань відповідно до програми, з урахуванням підвищення рівня складності.

Результати навчання:

- РН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

- РН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- РН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.
- РН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.
- РН 7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.
- РН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини й застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.
- РН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійні
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
5 семестр							
Змістовий модуль I. Основи побудови фігури людини							
Тема 1. Зображення гіпсового торсу або бюсту в інтер'єрі.	12			12			
Тема 2. Голова людини в нескладному русі (портрет)	20			12			8
Тема 3. Зображення портрету натурника з руками	24			16			8
Модульний контроль	4						
Разом	60			40			16
Семестровий контроль							
Усього	60			40			16
6 семестр							
Змістовий модуль II. Зображення фігури людини							
Тема 1. Портрет людини в одязі (в нескладному русі)	12			12			
Тема 2. Зображення природи з руками в одязі (в нескладному русі)	20			12			8

Тема 3. Зображення напів оголеної натури в русі	24			16			8
Модульний контроль	4						
Разом	60			40			16
Семестровий контроль							
Усього	60			40			16

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ОСНОВИ ПОБУДОВИ ФІГУРИ ЛЮДИНИ

Тема 1. Зображення гіпсового торсу або бюсту в інтер'єрі (12 год.)

Виконати рисунок з гіпсової моделі статуї або бюсту. Яка представляє собою оголену фігуру жінки в складному русі. Рисунок виконується з фоном у просторі інтер'єру. Головним завданням є побудова фігури та її постановка на площині.

Фігура спирається на одну ногу, але має деякий гвинтовий поворот, торс має невеликий нахил, голова повернута. Потрібно зобразити рух фігури, рівновагу в постановці, поставити на площину. У рисунку важливо передати естетику форми фігури; рішення повинно включати в себе побудову об'єму тоном, виявлення характеру загального розповсюдження світла за формою, передачу простору і матеріальність гіпсу.

Послідовність виконання рисунку. Загальна композиція аркуша в тонких лініях. Принципи компоновки предметів, їх взаємозв'язок на площині та в просторі. Лінійно-конструктивна побудова фігури. Моделювання тоном. Світлотіньове моделювання. Фактура предметів.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[3],[4],[5],[6],[7].

Тема 2. Голова людини в нескладному русі (портрет) (12 год.)

Виконується рисунок голови натурника, що знаходиться в нескладному русі. У передачі ракурсу грає роль чітко намічений плечовий пояс, адже в тому чи іншому ракурсі голови плечовий пояс не тільки по різному виглядає, але і змінює своє положення по відношенню до голови.

Форма та тональний розподіл голови залежить від кута падіння на неї променів світла. Основною складністю рисунку голови є моделювання форми тіньової частини голови.

Вибір точки зору. Поняття про пропорції, взаємозв'язок частин обличчя.

Особливості рисунку голови: вибір матеріалів, правильний розрахунок твердості олівця. Побудова елементів частин обличчя та його цілісне сприйняття загалом.

Засоби передачі форми в контрастному освітленні. Світлотінь та її закономірності.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[7].

Тема 3. Зображення портрету натурника з руками (16 год.)

Основним завданням є виявлення форми голови і плечового поясу з руками, передача їх взаємозв'язку.

Загальна компоновка. Ракурс. Точка зору. Порівняння та аналіз мас об'єктів. Виконання фор-ескізу.

Моделювання форми повинно вестися на основі розуміння конструкції та анатомічної будови фігури людини. Складки одягу на плечовому поясі рисуються з відбором, з підкресленням великої форми. Під одежею повинна ясно прочитуватися форма плечового поясу.

Поряд з вивченням форми треба домогтися виразності характеру портретованого. Для цього необхідно враховувати не тільки схожість з моделлю, але і емоційність тонального рішення, пластичну цілісність. Особливу роль в передачі характеру грає психологічний стан людини; важливо висловити його в своїй роботі. Загальний рух фігури, її пропорції, манера триматись, ясність тонального і колірного рішення, виділення головного, щоб підкреслити образ.

Ліплення форми тоном має вказувати на набуті знання з анатомії, конструкції форми, розуміння законів тональних співвідношень, розуміння будови форми в просторі, цільне бачення.

Робота тоном. Ліплення об'єму. Моделювання штрихом і світлотінню. Основні світлотінньові співвідношення.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[4],[6],[8],[9].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ЗОБРАЖЕННЯ ФІГУРИ ЛЮДИНИ

Тема 1. Портрет людини в одязі (в нескладному русі) (12 год.)

Загальна компоновка. Ракурс. Точка зору. Порівняння та аналіз мас об'єктів. Виконання фор-ескізу.

Рисунок одягненої фігури треба створити з максимальною виразністю та передачею характеру моделі. Загальний рух фігури, її пропорції, манера триматись, ясність тонального і колірного рішення, виділення головного, щоб підкреслити образ.

Моделювання форми тоном має вказувати на набуті знання з анатомії, конструкції форми, розуміння законів тональних співвідношень, розуміння будови форми в просторі, цільне бачення.

Образ людини, її індивідуальність багато в чому визначаються характером її одягу. Слід найсерйознішим чином поставитися до передачі особливостей одягу моделі, який виявляє схильності, соціальну, професійну

приналежність людини. Для повноти розкриття образу людини важлива передача її внутрішнього стану, настрою.

Закладення основних пропорцій. Лінійний рисунок. Поступове закладання світлотонових відношень.

Робота тоном. Ліплення об'єму. Моделювання штрихом і світлотінню. Основні світлотіньові співвідношення.

Проробка фактури одягу і його складок. Передача матеріальних властивостей об'єктів за допомогою принципу контрасту. Узагальнення рисунку. Завершальна стадія роботи.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[4],[6],[7],[8],[9].

**Тема 2. Зображення природи з руками в одязі (в нескладному русі)
(12 год.)**

Загальна компоновка. Ракурс. Точка зору. Порівняння та аналіз мас об'єктів. Виконання фор-ескізу.

Рисунок постаті в одязі є завданням, в якому потрібно вміння поєднати декоративність і побудову форму, детальність і цілісність зображення. Потрібно передати не тільки костюм, але і характер тканини, прикрас, орнаменту. Зображуючи малюнки і орнамент на ткани, потрібно враховувати форму фігури і складок. Незважаючи на детальність елементів костюму, необхідно привести рисунок до цілісності зображення. Важливо домогтися пластичного, тонального узагальнення всіх елементів зображення.

Послідовність виконання. Загальна композиція аркушу в тонких лініях. Принципи компоновки зображувального, взаємозв'язок з площиною та з простором. Співвідношення мас. Лінійно-конструктивна побудова. Детальна прорисовка з урахуванням видимих, невидимих і допоміжних ліній. Моделювання тоном. Способи передачі світлотіні. Проробка фактури.

Конструктивна побудова голови, кінцівок, світлотіньове моделювання, робота тоном. Узагальнення рисунку. Основні світлотіньові співвідношення.

Проробка фактури одягу і його складок. Передача матеріальних властивостей об'єктів за допомогою принципу контрасту. Узагальнення рисунку. Завершальна стадія роботи.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7].

Тема 3. Зображення напів оголеної природи в русі (16 год).

Основним завданням в зображенні напів оголеної природи в русі є виявлення форми голови і плечового поясу, передача їх взаємозв'язку. Уважне ліплення форми повинно вестися на основі розуміння конструкції та

анатомічної будови фігури людини, мускулатури плечового поясу, грудної клітки.

Поряд з вивченням форми треба домогтися виразності характеру портретованого. Для цього необхідно не тільки схожість з моделлю, але і емоційність тонального рішення, пластична цілісність. Особливу роль в передачі характеру грає психологічний стан людини; важливо висловити його в рисунку.

Виконання короткотермінових, швидких замальовок на знання пропорцій та розуміння ритму, руху, міміки обличчя, характеру образу. Закладення основних пропорцій. Лінійний рисунок. Поступове закладання світлотонових відношень.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, соус, сангіна, вугілля, пастель.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[7],[8],[9].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень Здобувачів

Види діяльності Здобувача	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування семінарських занять	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування практичних занять	1	20	20	20	20
Робота на семінарському занятті	10	Не передбачено навчальним планом			
Робота на практичному занятті	10	20	200	20	200
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом			
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Модульний контроль	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	Не передбачено			
Разом		-	255	-	255
Максимальна кількість балів:		255 + 255 (бали за 4 семестр) = 510		255	
Розрахунок коефіцієнта:		510 : 100 = 5,1		-	

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ОСНОВИ ПОБУДОВИ ФІГУРИ ЛЮДИНИ

Тема 2. Голова людини в нескладному русі (портрет) (8 год.)

Виконується рисунок голови натурника, що знаходиться в нескладному русі. У передачі ракурсу грає роль і чітко намічений плечовий пояс. Адже в тому чи іншому ракурсі голови плечовий пояс не тільки по-різному виглядає, але і змінює своє положення по відношенню до голови.

Вибір точки зору. Поняття про пропорції, взаємозв'язок.

Особливості рисунку голови: вибір матеріалів. Побудова елементів частин та його цілісне бачення загалом.

Матеріали: папір (формат А3), м'які матеріали, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[4],[6].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[7].

Тема 3. Зображення портрету натурника з руками (8 год.)

Основним завданням є виявлення форми голови і плечового поясу з руками, передача їх взаємозв'язку.

Загальна компоновка. Ракурс. Точка зору. Уважне ліплення форми повинно вестися на основі розуміння конструкції та анатомічної будови фігури людини. Складки одягу на плечовому поясі рисуються з відбором, з підкресленням великої форми. Під одежею повинна ясно прочитуватися форма плечового поясу.

Ліплення форми тоном має вказувати на набуті знання з анатомії, конструкції форми, розуміння законів тональних співвідношень, розуміння будови форми в просторі, цільне бачення.

Робота тоном. Ліплення об'єму. Моделювання штрихом і світлотінню. Основні світлотіньові співвідношення.

Матеріали: папір (формат А3), м'які матеріали, гумка.

Рекомендована література:

основна: [2],[3],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[5],[6],[9].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ЗОБРАЖЕННЯ ФІГУРИ ЛЮДИНИ

Тема 2. Зображення природи з руками в одязі (в нескладному русі) (8 год.)

Загальна компоновка. Ракурс. Точка зору. Порівняння та аналіз мас об'єктів.

Рисунок постаті в одязі є завданням, в якому потрібно вміння поєднати декоративність і переконливо побудувати форму, детальність і цілісність зображення. Потрібно передати не тільки костюм, але і характер тканини, прикрас, орнаменту. Зображуючи малюнки і орнамент на ткани, потрібно враховувати форму фігури і складок. Незважаючи на детальність елементів

костюму, необхідно привести рисунок до цілісності зображення. Важливо домогтися пластичного, тонального узагальнення всіх елементів зображення.

Матеріали: папір (формат А3), м'які матеріали, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[5],[6],[7],[9].

Тема 3. Зображення напів оголеної натури в русі (8 год).

Основним завданням напів оголеної натури в русі є виявлення форми голови і плечового поясу, передача їх взаємозв'язку. Уважне ліплення форми повинно вестися на основі розуміння конструкції та анатомічної будови фігури людини, мускулатури плечового поясу, грудної клітки.

Виконання короткотермінових, швидких замальовок на знання пропорцій та розуміння ритму, руху, міміки обличчя, характеру образу. Закладення основних пропорцій. Лінійний рисунок. Поступове закладання світлотонових відношень.

Матеріали: папір (формат А3), м'які матеріали, соус, сангіна, вугілля, пастель.

Рекомендована література:

основна: [1],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[9].

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. Оригінальність композиції – 1 б.;
2. Пластичне вирішення, рух – 1 б.;
3. Тонове вирішення – 1 б.;
4. Якість виконання – 1 б.;
5. Виявлення творчого підходу – 1 б.

6.3 *Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання*

Модульний контроль здійснюється у вигляді виконання здобувачами творчої роботи на задану тему. Робота, що не відповідає темі не розглядається.

Критерії оцінювання модульного контролю

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Відповідність завданню (розмір, матеріал)	5
2	Композиційне рішення	5
3	Передача пропорцій, конструктивна побудова	5
4	Передача об'єму, тонове рішення	5
5	Завершеність роботи	5
	Всього	25

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач демонструє повні та глибокі знання з навчального матеріалу. Робота відповідає завданню (розмір, матеріал), гармонійно	21-25

закомпановано, має творчу складову, виконана в повному обсязі, має охайний та завершений вигляд. Можливі незначні похибки в композиції та охайності виконання	
Здобувач демонструє достатні знання з навчального матеріалу. Робота відповідає завданню (розмір, матеріал), достатньо гармонійно закомпановано, має творчу складову, виконана майже в повному обсязі, має достатньо охайний вид, наближена до завершення.	17-20
Робота майже відповідає завданню. Достатній рівень виконання композиції, проте є суттєві недоліки в творчому задумі, завдання виконано не в повному обсязі, має недостатньо охайний та завершений вигляд.	13-16
Робота частково відповідає завданню, невдалий вибір матеріалів, значні помилки в композиції та задумі, завдання не виконано в повному обсязі, виглядає неохайно.	9-12
Низький рівень виконання роботи. Невизначність композиції, відсутність цілісності задуму, виконана не в повному обсязі, неохайне виконання.	5-8
Робота не відповідає завданню, має значні композиційні помилки, в роботі відсутній творчий задум, робота неохайна, не завершена.	1-4

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

У 5-му семестрі навчальним планом семестровий контроль з навчальної дисципліни «Академічний рисунок» проводиться у формі підсумкового модульного контролю (заліку), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом навчальних семестрів.

У 6-му семестрі навчальним планом семестровий контроль з навчальної дисципліни «Академічний рисунок» не передбачено.

6.5 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання

F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
---	------------	---

7. Навчально-методична карта дисципліни «АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК»

Модулі	Змістовий модуль I		
Назва модуля	Змістовий модуль I. Основи побудови фігури людини		
Кількість балів за модуль	255 балів		
Лекції	1	2	3
Теми лекцій			
Теми практичних занять	Зображення гіпсового торсу або бюсту в інтер'єрі 10 балів за заняття, разом – 60 балів+6 балів за відвідування	Голова людини в нескладному русі (портрет) 10 балів за заняття, разом – 60 балів+6 балів за відвідування	Зображення портрету натурника з руками 10 балів за заняття, разом – 80 балів+8 балів за відвідування
Теми самостійних завдань	Тема 2. Голова людини в нескладному русі (портрет) 5 б.		
	Тема 3. Зображення портрету натурника з руками 5 б.		
Модульна контрольна робота	25 балів		
Підсумковий рейтинговий бал	255 балів + 255 балів (4 семестр) = 510 балів (коефіцієнт визначення успішності – 510 : 100 = 5,1)		
Форма підсумкового контролю	залік		
Модулі	Змістовий модуль II		
Назва модуля	Зображення фігури людини		
Кількість балів за модуль	255 балів		
Лекції	1	2	3
Теми лекцій			
Теми практичних занять	Портрет людини в одязі (в нескладному русі) 10 балів за заняття, разом – 60 балів+6 балів за відвідування	Зображення природи з руками в одязі (в нескладному русі) 10 балів за заняття, разом – 60 балів+6 балів за відвідування	Зображення напів оголеної природи в русі. 10 балів за заняття, разом – 80 балів+8 балів за відвідування)
Теми самостійних завдань	Тема 2. Зображення природи з руками в одязі (в нескладному русі) 5 б.		
	Тема 3. Зображення напів оголеної природи в русі. 5 б.		
Модульна контрольна робота	25 балів		

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Демиденко О. І. Рисунок. Гіпсова класична голова людини: навчальний посібник для здобувачів вищих навчальних закладів; Запорізький національний технічний університет. Запоріжжя: ЗНТУ, 2013. 93 с. ISBN 978-617-529-088-0. (Наявний в бібліотеці Шамо 18/2, 1 примірник)
2. Іванов-Ахметов В. М. Навчальний рисунок (рисунок голови людини); Міністерство освіти і науки України, Національний технічний університет «Київський політехнічний інститут». Київ: НТУУ «КПІ», 2006. 79 с. : рис (Наявний в бібліотеці Шамо 18/2, 1 примірник)
3. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти : навчальний посібник. 2-е видання перероблене та доповнене. Київ: Вища школа, 2002. 190 с.: іл. – ISBN 966-642-055-4 (Наявний в бібліотеці Шамо 18/2, 69 примірників)
4. Пухарев В. В. Академічний рисунок у Харківському художньо-промисловому інституті. Арт-простір : культурно-мистецький альманах. Київ : Київ ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. Вип. 1. С. 89-93. Бібліогр. в кінці ст. (Наявний в бібліотеці Шамо 18/2, 10 примірників)
5. Трошкіна О. А., Михалевич В. В. Рисунок голови людини: посібник. Київ : НАУ, 2011. 128 с. (Наявний в бібліотеці Шамо 18/2, 1 примірник)

Додаткові:

1. Басанець Л.В. Художні техніки рисунка. Одеса: ОДПІ, 2002. 128 с.
2. Мирончик П.В., Манохін В.П. Рисунок, живопис, скульптура: Загальний курс академічного рисунку (для Здобувачів – архітекторів 1-3 курсів денної форми навчання спеціальності 6.060102 «Архітектура»). Харків : ХНАМГ, 2009 222 с.
3. Перепадя В. В. Рисунок. Проблеми творчості в навчальному процесі. Львів: «Палітра», 2003.
4. Попов М. Т. Альбом: рисунок, живопис. Київ : ТОВ «Європа Прінт», 2008. 134 с.
5. Сухенко В. О. Академічний рисунок. Підручник. Київ : Амадей, 2016. 232 с.
6. Туманов І. М. Рисунок. Живопис. Скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання. Львів: Аверс, 2010. 496 с.
7. Щербина В. Г. Практична композиція. Кривий Ріг : Октан-Прінт, 2008. 187с.
8. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 112 с.
9. Ятченко Ю. М. Мистецтво рисунка. Київ : НАУ, 2005. 60 с.